

УДК 331.101.262:656.2

**УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

Дараган О.О., здобувач (УкрДАЗТ)

В сучасних умовах жорсткої конкуренції, стрімким розвитком технологій, нестабільності зовнішнього середовища, істотно ускладнюються процеси управління на підприємствах залізничного транспорту. Внаслідок чого технології та інструменти, за допомогою яких суб'єкт управління може оцінювати поточний стан і виробляти дієві стратегії майбутнього розвитку, зазнають значних змін.

Успішне функціонування підприємств залізничного транспорту в значній мірі визначається тим, наскільки доцільно і результативно використовується в умовах, що склалися, його ресурсний потенціал.

Під ресурсним потенціалом підприємств залізничного транспорту слід розуміти систему ресурсів з певною структурою взаємозв'язків, використання якої забезпечує реалізацію можливостей досягнення суб'єктом управління економічного ефекту, відповідного меті діяльності.

Розглядаючи економічну сутність ресурсного потенціалу, необхідно відзначити важливу його особливість: взаємозв'язок і взаємодію його структурних елементів, що володіють емерджентними властивостями. Інакше, ресурсний потенціал - це такий об'єкт, властивості якого не зводяться без залишку до властивостей складових його елементів.

Оскільки ресурсний потенціал - це система ресурсів, що володіє певною структурою, яка характеризується співвідпорядкованістю складових елементів, то основним фактором ефективного використання ресурсного потенціалу, є збалансоване співвідношення складових його елементів.

Зазначене дозволяє під розвитком ресурсного потенціалу розуміти напрямок зміни структурних елементів даного потенціалу, здатний внести найбільший вклад у підвищення результативності діяльності, забезпечення конкурентоспроможності підприємства, його стійкості та економічної безпеки.

Найважливішою особливістю розвитку ресурсного потенціалу підприємств залізничного транспорту є те, що розвиток не існує поза рухом, бо це процес, пов'язаний з внутрішніми структурними змінами, динамікою кількісних і якісних перетворень. Очевидно, узагальнюючий показник розвитку ресурсного потенціалу це комплексна оцінка зміни структури його складових елементів і динаміки його перетворень.

Загалом процес управління розвитком ресурсного потенціалу, можна представити як послідовність проведення наступних процедур:

1. Оцінка структурних перетворень ресурсного потенціалу підприємства.

2. Визначення способу використання, що зумовлює зміну функціональної сутності ресурсного потенціалу, та його впливання на ефективність використання.

3. Встановлення досягнутого рівня розвитку ресурсного потенціалу.

4. Скорочення розриву між можливим (бажаним) рівнем розвитку ресурсного потенціалу і фактично досягнутим рівнем, за допомогою формування пріоритетних напрямів його розвитку.

Ефективність використання ресурсного потенціалу, що є основним фактором його розвитку, залежить від стану як кожної з його частин, так і збалансованого їх співвідношення. Під збалансованим співвідношенням слід розуміти певний пропорційне співвідношення вхідних елементів ресурсного потенціалу, що відповідає виду і специфіки діяльності, що забезпечує ефективне його використання. Саме збалансованість елементів ресурсного потенціалу є основною умовою повної ефективної його реалізації, оскільки відставання одного з них виступає стримуючим фактором для інших. Виявлення та усунення негативного впливу слабкої ланки, забезпечує зростання ефективності використання і, як наслідок, його розвиток. Дана умова є важливою, але далеко не єдиною, оскільки підвищення ефективності - це результат взаємодії багатьох факторів, до числа яких відносять екстенсивні та інтенсивні способи використання ресурсного потенціалу.

Таким чином, для забезпечення ефективного функціонування та стійкого розвитку підприємств залізничного транспорту актуальним стає питання вибору сучасного інструментарію оцінки ресурсного потенціалу, який у значній мірі полягає у виявленні та створення умов для більш ефективного використання ресурсного потенціалу та ідентифікації проблем, пов'язаних з його розвитком.

УДК 656.025

**ТРАНСПОРТНИЙ ФАКТОР У СФЕРІ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

Дейнека О.Г., д.е.н., професор (УкрДАЗТ)

Розвиток транспортного комплексу 21 століття передбачає широке коло міжнародного співробітництва. Інтеграційні процеси у транспортній галузі дадуть суттєвий економічний ефект лише за умов уніфікації перевізного процесу через кордони Євразійського економічного простору. Наявність могутнього транспортного потенціалу, особливо морського флоту, сучасних транспортних засобів, високого рівня організації транспортного обслуговування, визначає незалежність зовнішньоекономічної діяльності від кон'юнктури